

Informatie Blad

Europees Partnership Leonardo da Vinci QualiProSecondHand

Het QualiProSecondHand project is een tweejarig onderzoeksproject gesteund door de Europese Commissie met als doel kwaliteit en mogelijke manieren om de sector te professionaliseren te onderzoeken. In het kader van dit project kunnen nu de eerste belangrijke resultaten gepubliceerd worden. Deze zijn gebaseerd op zowel wetenschappelijk onderzoek van de sector als een aantal case studies.

De tweedehands sector in de landen waar de partners van het project zich bevinden zoals Duitsland, Finland, België, Oostenrijk, Bulgarije, Slovenië en het Verenigd Koninkrijk blijken nogal heterogeen van aard te zijn. Vele overeenkomsten werden gevonden in de context van deze analyse van de sector. Verschillende parallellen bestaan met betrekking tot de werknemers structuur, activiteiten, klanten en de ontwikkeling van bepaalde trends. Daarnaast kunnen de ondernemingen binnen de sector duidelijk gesplitst worden in profit en non-profit organisaties. In beide lijken ook de structuren van de bedrijven alswel de taken en processen in de verschillende werkvlakken nogal op elkaar. De tweedehands industrie is een onafhankelijke, groeiende sector waarvan de professionalisering en kwaliteit verbeterd kan worden met specifieke op de sector gerichte kwalificaties. Het is daarom noodzakelijk om onder andere de vergelijkbaarheid met de traditionele markt te verbeteren en om de sector meer transparant te maken.

Om te kunnen vergelijken is onderzoek naar de kwaliteit van tweedehands ondernemingen een belangrijk begin. De introductie van kwaliteitsstandaarden draagt in grote mate bij aan professionalisering van de sector. Kwaliteit wordt bijvoorbeeld gemeten aan de verkochte producten, de dienstverlening, de operationele structuur, de presentatie van de onderneming en de individuele structuren en processen. De sleutel voor een verbeterde kwaliteit en professionalisering is de kwalificatie van de werknemers. De analyse heeft aangetoond dat er een algemene, specifiek op de sector gerichte behoefte aanwezig is wat betreft de kwalificatie van werknemers. Hieruit volgt dat het nodig is om kwalificaties op Europees niveau te ontwikkelen die rekening houden met doorlopende ontwikkelingen, zoals transnationale handel, en om coherentie en vergelijkbaarheid te garanderen. Het project neemt de volgende stappen om aan dit doel een bijdrage te leveren:

- Het afbakenen van het toepassingsgebied voor kwalificatie concepten gebaseerd op bestaande kwaliteitsstandaarden.
- Het voorbereiden van een richtlijn voor de ontwikkeling van kwalificatiestandaarden. De richtlijn zou een nuttig instrument voor de ondernemingen kunnen en moeten zijn.
- De ontwikkeling van een netwerk. Dit wordt uitgevoerd tegen de achtergrond van de invoering van de sector specifieke kwalificaties waarbij vooral kleine bedrijven betrokken zouden moeten worden. Het opzetten van netwerken om ervaringen te delen zal ook de innovatie en concurrentiepositie van de ondernemingen versterken.

De beschreven producten kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de professionalisering van de sector. Bovendien kan aangenomen worden dat de ontwikkeling van zowel gezamenlijke kwaliteitsstandaarden als kwaliteitsconcepten een positief effect zullen hebben op de ontwikkeling van de tweedehands sector in Oost Europa die in vergelijking nog niet hetzelfde niveau bereikt heeft. De details van de onderzoeksresultaten van de sector analyse zijn te vinden op www.QualiproSH.eu in een Europees rapport alswel op het individuele nationale vlak.

Contact:

Universität Bremen
ITB - Institut Technik und Bildung
Am Fallturm 1
D - 28359 Bremen, Duitsland
www.itb.uni-bremen.de

Project management and coordinatie:

Heike Arold, arold@uni-bremen.de
Dr. Lars Windelband, lwindelband@uni-bremen.de
Tel.: +49 (0)421 218 – 46 48
Fax: +49 (0)421 218 – 46 43

De tweedehands sector in België

De tweedehandssector in België is een volwassen en ontwikkelde sector. Tweedehands producten worden goed verkocht in het gehele land en het tweedehands aankopen is een ingeburgerd principe. België heeft dan ook altijd gepioneerd en open gestaan voor de ontwikkeling van deze sector. In de afgelopen jaren hebben initiatieven zich verder ontwikkeld en nieuwe concepten en netwerken zijn ontstaan. Deze positieve omgeving maakte het mogelijk beter na te denken over de manier waarop de sector zowel vanuit een economisch als sociaal oogpunt verder diende te gaan. Het zijn met name de nationale en lokale overheden geweest die geïnteresseerd waren in deze markt om zodoende werkgelegenheid te creëren voor kansarmen. De markt wordt gedomineerd door zowel goed georganiseerde 'for profit' ondernemingen als de sociale economie. Naast deze belangrijkste spelers bestaat er een traditie van vlooiemarkten die gedurende het hele jaar plaats vinden. Naar schatting worden er niet minder dan 1.200 'brocantes' per jaar in het hele land georganiseerd. Veel tweedehands winkels bevinden zich in de (grote) steden. Transacties via Internet worden steeds geliefder waarbij Ebay de markt domineert met meer dan 1.000.000 leden en 400.000 hits per dag. Niet minder dan 2.000 producten worden dagelijks via dit medium verkocht.

Zoals gezegd wordt, afgezien van de recente opkomst van Ebay, de markt gedomineerd door goed georganiseerde netwerken. De 'for profit' sector bestaat vooral uit franchising formules. Hier volgen de grootste ondernemingen:

1. Troc International, gespecialiseerd in groot huisvuil met ongeveer 27 winkels over het land. De winkels hebben over het algemeen grote oppervlakken.
2. Cash Converter met 15 winkels gespecialiseerd in klein en medium wit-en bruingoed, sportmateriaal, muziek en muziekinstrumenten. De winkels zijn klein maar heel goed en professioneel georganiseerd.
3. Eco-Shops met 16 winkels waar vooral groot huisvuil te vinden is.

Met een franchising formule is een kapitaal gevarieerd van € 100.000 tot € 150.000 vereist om de activiteit op te zetten. Over het algemeen wordt dit bedrag binnen de 2 tot 3 jaar terugverdiend wat een teken is dat deze markt een goede kans tot slagen biedt.

De sociale economie sector (of 'non-profit') heeft zich in twee netwerken georganiseerd:

1. KVK met ongeveer 33 hergebruikcentra en bijna 100 winkels verspreid over de gehele Vlaamse regio en gespecialiseerd in het verkopen van allerlei huishoudelijke goederen. De leden van KVK hebben ongeveer 2.800 werknemers in dienst.
2. RESSOURCES in de regio's Wallonië en Brussel telt ongeveer 50 organisaties waarvan de grootte afhangt van de aard van de activiteiten, anciënniteit en werkterrein. De leden van RESSOURCES hebben ongeveer 1.500 werknemers in dienst.

De sociale economie netwerken hebben een hele goede reputatie onder de bevolking. Naast werkgelegenheid bieden aan kansarme groepen, hebben zij tevens hoge management standaarden op alle niveaus ontwikkeld. Vaak bieden zijn bijkomende diensten aan de lokale overheden zoals de inzameling en recyclage van material. Enkelen onder hen hebben kwaliteits en milieumanagementstructuren geïntroduceerd.

Er bestaat in België, naast een training voor 'brocanteur' (ondernemer op de vlooiemarkt) ontwikkeld door de regio Brussel, geen officiële kwalificatie van werknemers in de tweedehands sector. Desondanks hebben de belangrijkste spelers, profit en non-profit sector, degelijke en complete, en in sommige gevallen zelfs gesophisticerde, training programma's ontwikkeld. Enkelen, zoals de KVK en sommige RESSOURCES leden, hebben tevens kwaliteitsmanagement ingevoerd, zoals Electro-REV, Revisie, EMAS en andere. Training wordt zowel binnenshuis gegeven als door gespecialiseerde ondernemingen en/of ondersteuning. Vermelding verdienen de trainingscursussen georganiseerd door KVK en 'Les Petits Riens' specifiek gericht op het herstel van elektrische elektronische apparaten.

Contact in België:

RREUSE vzw, Paolo Ferraresi, Rue Washington 40, B – 1050 Brussels

Tel.: +32 2 647 99 95, Fax: +32 2 647 99 95, E-Mail: info@rreuse.org, www.rreuse.org